

שם השיעור - "ציונות אז מה אם הרצל אמר"

משך: 45 דק

מטרת העל: החניך יפתח נקודת מבט על מאפייני הציונות בימינו.

מטרות ביניים:

החניך יגדיר מהי ציונות.

החניך ימנה מעשים המבטאים ציונות.

דגשים: האם ציונות רלוונטית בימינו? מה זה ציונות בכלל? במשבצת זו אנחנו נעמיק בנושא הציונות, ונשאל את עצמנו ואת החניכים שלנו שאלות מורכבות על סוגיית הציונות. נבין מה מגדיר את הציונות, איך ציונות נראית בימינו ומה המקום שאנחנו תופסים בתוכה. יש לשמור על כללי האתיקה בהסברה ולוודא שהשיח נשאר ממלכתי ומכבד את כל העמדות.

מערך שיעור:

שלב	תוכן
פתיחה 15 דק	חלקי את הכיתה לשתי קבוצות והביאי לכל קבוצה בריסטול וכלי כתיבה. הנחי קבוצה אחת לצייר "חלוץ" וקבוצה אחרת לצייר "חלוצה". הם צריכים לצייר את הדמות ומאפיינים שלה. יכולים לכתוב במידת הצורך. לאחר סיום הציור, בקשי מכל קבוצה להציג את הדמות שהיא ציירה ולהסביר למה היא חלוצה. אמרי כעת אנחנו נעבור מערך לגבי ציונות, מהי ציונות, מה מגדיר אותה ואיפה אנחנו פוגשים את הציונות כיום, בחיינו. אופציה א'- ציור "חלוץ.ה". הנחי כל חניך לכתוב מילה (גג שתי מילים) שעולות לו לראש שהוא חושב על המילה "ציונות" בפתק. רכזי את כל הפתקים בתוך הכומתה וערבבי אותם. הנחי את החניכים להוציא את הפתקים בסבב, וערכי דיון לגבי האם הפתק הזה ציוני בעיניכם. לאחר כמה סיבובים, שאלי האם יש דפוסים שחוזרים בפתקים לגבי מה זה ציונות. אמרי כעת אנחנו נעבור מערך לגבי ציונות, מהי ציונות, מה מגדיר אותה ואיפה אנחנו פוגשים את הציונות כיום, בחיינו.

חלקי את החניכים לשתי קבוצות. הקציבי לכל קבוצה 500 ש"ח, שבו הם יכולים לקנות תכונות "ציוניות" עבור דמות החלוץ שלהם (מהפתיחה/דמות חדשה למתודה). המטרה של הקבוצות הוא ליצור את החלוץ הכי ציוני. הקריאי כל היגד ותני להיגד מחיר התחלתי של 50 ש"ח.

הקריאי:

- גר.ה בחו"ל ותורם.ת למדינה
 - גר.ה בארץ ישראל
 - יושב.ת בבית וכותב.ת פוסטים תומכי ישראל ברשתות החברתיות
 - מטייל.ת בחו"ל ומספר.ת שהוא.יא מישראל
 - מתנדב.ת
 - עשה.תה עלייה
 - מצביע.ה בבחירות
 - קונה מוצרים שיוצרו בארץ
 - תורם.ת לארגונים אקטיביסטיים-חברתיים
 - משרת.ת בצה"ל
- לאחר המכירה הפומבית, ערכי דיון ובו כל קבוצה מספרת למה הדמות שלה הכי ציונית בעיניה.

שאלי:

- למה הדמות שלכם הכי ציונית?
- מה זה אומר בעיניכם להיות ציוני?
- האם ציונות זה דבר שניתן לרכוש? או האם זה מגיע מבפנים? למה?
- בקשי מחניך להקריא את ההגדרה לציונות (נספח ב').
- בקשי מחניך להקריא את מטרות הציונות (נספח ג').
- במהלך קריאת ההגדרה והמטרות, הסבירי את הנאמר.

שאלי:

- האם ההגדרה לציונות של הרצל דומה להגדרה שלכם לציונות שהעלתם אחרי המכירה פומבית?
- האם חלק מהגדרתה של הרצל/המטרות תפסה אתכם? יש חלק שלא הסכמתם איתו?
- לדעתכם, הציונות עדיין רלוונטית ונחוצה כיום?
- אילו מטרות לדעתכם רלוונטיות ונחוצות למאמץ הציוני כיום?
- אחרי כל אחת האופציות **אמרי** : "התנועה הציונית השיגה את מטרתה העיקרית: הקמת בית לאומי בארץ ישראל אך המאמץ הציוני עוד לא נגמר וחלק ממטרות הציונות עדיין לא התגשמו או דורשים עבודה מתמשכת כדי לקיים אותם, כמו לשמור ולהגן על הבית הלאומי שלנו ולייצר חברת מופת."

קראי עם החניכים את נספח ד'.

שאלי: - מה ממאפייני חברת המופת שהרצל חזה התגשם? - מה לדעתכם עדיין לא התגשם? - מה לדעתכם צריך להוסיף לחזון זה? - מה אנחנו יכולים לעשות בשביל החזון יתגשם? אמרי: "חברת המופת שהרצל חזה תופסת חלק משמעותי מהתנהלות החברה הישראלית אך לא כל מה שהרצל שאף אליו התגשם ועל כן זאת האחריות שלנו כאזרחים וכחיילים לעתיד במדינה להמשיך ולקיים חברת מופת שוויונית ומכבדת." אמרי: "התנועה הציונית השיגה את מטרתה העיקרית: הקמת בית לאומי בארץ ישראל אך המאמץ הציוני עוד לא נגמר וחלק ממטרות הציונות עדיין לא התגשמו או דורשות עבודה מתמשכת כדי לקיים אותם, כמו לשמור ולהגן על הבית הלאומי שלנו ולייצר חברת מופת." בקשי מהחניכים לסמן מה מהתכונות שהם קנו בשביל ה"חלוץ.ה" שלהם, רלוונטית כיום. אם אין תכונות, בקשי מהחניכים להוסיף/להגיד תכונות שבהם הציונות מתבטאת בימינו. שאלי: - איך ציונות יכולה להתממש בימינו? - מה הבעיות בחברה שציונות עונה/יכולה לענות עליהם? - מה אנחנו יכולים לעשות בשביל שהחזון הציוני יתגשם בימינו? סכמי נקודות מרכזיות שעלו בשיחה.	
שאלי: - איך היה לכם במשבצת? - עם איזה תחושות/מחשבות אתם יוצאים מהמשבצת? סכמי: במשבצת אנחנו הבנו מהי ציונות, לדעתנו ועל פי הרצל, איפה היא פוגשת אותנו ומתבטאת כיום ואיפה היא לא נמצאת. הבנו מה אנחנו יכולים לעשות בשביל לפעול למען הציונות.	סיכום 5 דק

עזרים: בריסטול, כלי כתיבה, פתקים, כומתה, לוח, טוש ללוח, נספחים, מקרן, יוטיוב, כבל HDMI.

נספחים:

- נספח א' - שלט ציוני/לא ציוני -

ציוני

**לא
ציוני**

נספח לפעילות מכירה פומבית -

- נספח ב' - הגדרה לציונות -

ציונות- תנועה לאומית ואידאולוגיה התומכת בקיום מדינה המהווה בית לאומי לעם היהודי ובפרט בארץ ישראל. הציונות היא תנועה לאומית ואידאולוגיה התומכת בקיום מדינה המהווה בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל. התנועה הציונית, כתנועה לאומית-יהודית, קמה בשליש האחרון של המאה ה-19, בעיקר במרכז ומזרח אירופה.

מראשיתה היו מטרות הציונות שיבת ציון, קיבוץ הגלויות, החייאת התרבות והשפה העברית, יצירת יהודי חדש וביסוס ריבונות יהודית עצמאית. לפי בנימין זאב תאודור הרצל, הנחשב להוגה הציונות המודרנית, הציונות היא מסכת רעיונות רחבה, שבה כלולה לא רק השאיפה לשטח מדיני מובטח כחוק בשביל העם היהודי, אלא גם השאיפה לעיצוב תרבותי וחינוכי חדש של הלאום.

אופציה 2:

מטרות הציונות הן:

- אחדותו של העם היהודי, זיקתו למולדתו ההיסטורית – ארץ ישראל ומרכזיותה של מדינת ישראל וירושלים בירתה בחיי העם.
- עלייה מכל הארצות לישראל ושילובה בחברה הישראלית.
- ביצורה של ישראל כמדינה יהודית-ציונית ודמוקרטית ועיצובה כבעלת ייחוד ערכי-רוחני המושתתת על כיבוד הדדי של הרב-גוניות בעם היהודי, ועל חזון הנביאים, כחברת מופת, השואפת לשלום ותורמת לתיקון עולם.
- הבטחת עתידו וייחודו של העם היהודי על ידי קידום חינוך יהודי, עברי וציוני, טיפוח ערכי רוח ותרבות יהודיים והנחלתה של הלשון העברית כשפתו הלאומית.
- טיפוח הערבות ההדדית היהודית, הגנה על זכויות היהודים כיחידים וכלאום, ייצוג האינטרסים הלאומיים ציוניים של העם היהודי ומאבק בכל ביטויי האנטישמיות.
- יישוב הארץ כביטוי להגשמה ציונית הלכה למעשה.

- קטע קריאה

קטע מתוך "חברת מופת" של הרצל -

“קראתי פעם לציונות אידיאל אין-סופי, ואני מאמין באמת כי גם לאחר השגת ארצנו, ארץ ישראל לא תחדל מלהיות אידיאל. כי בציונות כפי שאני מבין אותה, כלולה לא רק השאיפה לכברת ארץ מובטחת כחוק בשביל עמנו האומלל, אלא גם השאיפה לשלמות מוסרית ורוחנית” (בנימין זאב הרצל, מתוך “תקוותנו”, מרץ 1904)